

Elintarvikealan perustutkinto 180 osp,
Elintarviketuotannossa toimiminen 35 osp

Reseptien kieli – käsky, passiivi

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot OPVA

VILJO-ohjausosaamista
viljaklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

LADEC
LAHTI REGION DEVELOPMENT

salpaus
Koulutuskeskus | Further Education

Reseptien kieli osa 1/2

Reseptien muoto on usein käsky (imperatiivi).
Käskylauseessa verbi on lauseen ensimmäinen sana.
Objekti lauseen lopussa ei koskaan ole n-muodossa (se voi olla perusmuoto, t-monikko tai partitiivi).

Esimerkkilauseita:

Punnitse **raaka-aineet**.

Kauli **taikina**.

Vaahdota **voi ja vehnä jauhot**.

Sekoita **sokerit ja kananmuna**.

Lisää **lopun ainekset**.

Lisää myös **nestettä** tarpeen mukaan.

Tehtävä 1

Tutustu reseptiin ja alleviivaa käskymuotoiset verbit.

Etsi myös objektit ja ympyröi ne. Lue tehtävä lopuksi ääneen parin kanssa.

Kanelipullat eli korvapuustit

taikina:

1 annos pullataikinaa

täyte:

125-150 g pehmeää voita tai margariinia

2 dl fariinisokeria

vaniljasokeria

runsaasti kanelia

Valmista pullataikina. Jaa taikina neljään osaan. Käsittele yksi osa kerrallaan. Kaulitse taikina jauhoja apuna käyttäen ohueksi levyksi. Sivele päälle voita (voit pehmittää sitä mikrossa miedolla lämmöllä). Ripottele pinnalle fariinisokeria, vaniljasokeria ja runsas, peittävä kerros kanelia.

Kieritä taikina rullalle ja nipistä saumakohta umpeen. Leikkaa rullasta vuorotellen oikealle ja vasemmalle viistoja paloja. Käännä palat niin, että kapeampi puoli on ylöspäin. Nosta palat pellille leivinpaperin päälle. Paina keskeltä kahdella sormella pohjaan saakka, jotta leikkuupinta pullistuu ulospäin.

Anna pullien kohota liinalla peitettynä vähintään 20 minuuttia. Voitele munalla ja ripottele pinnalle raesokeria.

Paista 200 asteessa pullien koosta riippuen 10 – 15 minuuttia.

Muokattu Kinuskikissan reseptistä

Kirjoita tehtävän 1 verbien perusmuodot tähän:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

VILJO-ohjausosaamista
viljaklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

Mitä tarkoittavat seuraavat sanat?

1. runsaasti
2. miedolla lämmöllä
3. saumakohta
4. vuorotellen
5. liinalla peitettynä
6. täyte

Tehtävä 2

Kirjoita verbit käskymuotoon ja lue resepti parin kanssa.

Suklaa-banaanikakku (ainekset 10-12 annosta)

taikina:

- 4 kananmunaa
- 1 ½ dl sokeria
- 1 dl Myllyn Paras Emännän Puolikarkeita vehnä jauhoja
- ½ dl sokeroimatonta kaakaojauhetta
- 1tl leivinjauhetta

täyte:

- 5 dl kuohukermaa
- 2 tl vaniljasokeria
- 200 g maitosuklaata
- 2-3 banaania

vuokaan:

- 25 g voita tai margariinia
- ¾ dl korppujauhoja

kostutus:

- 1-2 dl maitoa
- 1tl vaniljasokeria

1. _____ (rikkoa) kananmunat kulhoon ja _____ (lisätä) joukkoon sokeri.
_____
_____ (vaahdottaa) kuohkeaksi vaahdoksi. Lisää keskenään sekoitetut kuivat aineet ja
_____ (käännellä) taikina tasaiseksi.
2. _____ (voidella) halkaisijaltaan 24-25 cm kakkuvuoka voilla tai margariinilla
ja _____ (jauhottaa) korppujauhoilla.
3. _____ (laittaa) taikina vuokaan ja _____ (kypsentää) 175 asteessa noin 40
Minuuttia tai kunnes kakku alkaa irrota vuoan reunoilta.
4. _____ (kumota) kakku ja _____ (antaa) jäähtyä.
_____ (leikata) kakku kahteen tai kolmeen kerrokseen. _____ (kostuttaa)
vaniljasokerilla maustetulla maidolla. _____ →

5. _____ (vaahdottaa) kerma ja mausta vaniljasokerilla.
6. _____ (paloitella) maitosuklaa syvälle lautaselle ja
_____ (sulattaa) mikroaaltouunissa puolen minuutin erissä välillä sekoitellen, kunnes suklaa on sulanut.
7. _____ (sekoittaa) sulanut suklaa kermavaahdon joukkoon ja _____ (kääntää) tasaiseksi.
8. _____ (viipaloida) banaanit.
9. _____ (levittää) kermaa kakun väleihin ja _____ (laittaa) kermakerroksen päälle banaaniviipaleita.
10. _____ (kuorruttaa) kakku suklaakermavaahdolla ja _____ (raastaa) päälle halutessasi suklaata.

Muokattu Hellapoliisin reseptistä

VILJO-ohjausosaamista
viljaklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

Reseptien kieli osa 2/2

Joskus reseptit ja yleiset ohjeet ovat passiivimuodossa.

Usein passiivilauseissa on objekti ensimmäisenä sanana (passiivilauseen objekti ole koskaan –n-muodossa):

Pullataikina voidaan valmistaa ilman kananmuna.

Kinuskia käytetään kakkujen ja leivosten kuorruttamiseen.

Kinuski valmistetaan keittämällä sokeria ja kermaa.

Ensimmäinen sana voi olla myös joku muu kuin objekti:

Massojen valmistuksessa käytetään eri valmistustekniikoita.

Pikkuleipään saadaan erilaisia makuja pähkinälajiketta muuttamalla.

VILJO-ohjausosaamista
viljajklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

Tehtävä 1

Lue seuraavat lauseet ja alleviivaa passiivimuotoiset verbit.

1. Lämpötilat mitataan kuljetuksen alussa ja asiakkaalle luovuttamisen yhteydessä.
2. Mausteleipiä valmistetaan käsityönä ja koneilla.
3. Ennen kakkujen valmistusta tarkistetaan, että työtilat ja työvälineet ovat puhtaat.
4. Viineripitkot paistetaan suorakaiteen muotoisessa matalassa vuoassa tai pellillä.

Kirjoita tehtävän 1 verbien perusmuodot tähän:

Tiedätkö, miten passiivi muodostetaan eri verbityypeissä?

leipoa

sokeroida

voidella

vaivata

punnita

VILJO-ohjausosaamista
viljajklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

Tehtävä 2

Kirjoita verbi oikeassa muodossa:

1. Kun reseptiä _____ (MUUTTAA) se _____ (LASKEA) vastaamaan tarvittavaa määrää.
2. Coctail-tuotteita _____ (VALMISTAA) erilaisista massoista ja taikinoista.
3. Kaurahiutaleita _____ (KÄYTTÄÄ) mm. leivonnassa.
4. Leivät _____ (HÖYRYTTÄÄ) paistamisen alussa.
5. Leivät ja sämpylät _____ (PAKATA) paperipusseihin tai muoviin.
6. Mausteleipien pinta _____ (VOIDELLA) siirappi-vesiseoksella tai kananmunalla ennen paistoa.
7. Rusinat _____ (HUUHTOA) ja ne _____ (LISÄTÄ) taikanaan vasta vaivauksen loppuvaiheessa.

VILJO-ohjausosaamista
viljaklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

8. Täytepitkot _____ (LEIPOA) pullataikinasta.
9. Usein sokerilla _____ (TARKOITTAA) sakkaroosia eli ruoko- tai juurikassokeria.
10. Jos tuotteen pinnasta _____ (HALUTA) kiiltävä,
se _____ (VOIDA) voidella siirappivedellä.
11. Kerma _____ (SAADA) maidosta separoimalla.
12. Kun kermaa _____ (VATKATA), sen rasvaosa sitoo ilmaa kaasukupliin.
13. Kermat _____ (SÄILYTTÄÄ) alle 8 asteessa.
14. Hyydytetyt voileipäkakut _____ (KOOTTA) pyöreään kakkurenkaaseen.
15. Marsipaani _____ (KAULITA) noin 1,5 kertaa kakkua suuremmaksi.

Muokattu lähteestä: Taikinasta tuotteiksi

VILJO-ohjausosaamista
viljajklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

Tehtävä 3

Valitse oma resepti ja harjoittele kertomaan se toisille.

Voit näyttää kuvia, mutta älä lue suoraan paperista. Voit käyttää joko käskymuotoja tai passiivia.

VILJO-ohjausosaamista
viljajklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

salpaus

Ole hyvä.

selkokielen versio: Marjukka Simpanen-Fourneau ja Minna Wright, Koulutuskeskus Salpaus, 2024

VILJO-ohjausosaamista
viljajklusterin
toimialoille-hanke
1.11.2022 - 31.5.2024

